

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 18ης Δεκεμβρίου 1997

Υπόθεση T-12/94

Frédéric Daffix
κατά
Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

«Υπάλληλοι - Παύση - Αναίρεση - Αναπομπή στο Πρωτοδικείο - Υποστατό των πραγματικών περιστατικών - Βάρος αποδείξεως - Κατάχρηση διακριτικής ευχέρειας - Πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως - Δικαιώματα άμυνας - Άρθρο 7 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ»

Πλήρες κείμενο στη γαλλική γλώσσα II - 1197

Αντικείμενο: Προσφυγή έχουσα ως αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής της 18ης Μαρτίου 1993 περί παύσεως του προσφεύγοντος και, καθόσον είναι αναγκαίο, της σιωπηρής αποφάσεως περί απορρίψεως της διοικητικής του ενστάσεως.

Αποτέλεσμα: Απόρριψη.

Επιτομή της απόφασεως

Κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών από τα οποία ανέκυψε η υπό κρίση διαφορά, ο προσφεύγων είναι υπάλληλος της Επιτροπής βαθμού Β 3. Τοποθετηθείς στη Γενική Διεύθυνση Πληροφορήσεως, επικοινωνίας, πολιτιστικών θεμάτων, οπτικοακουστικού τομέα (ΓΔ Χ), αναλαμβάνει τα καθήκοντα διευθυντή παραγωγής.

Στις 28 Νοεμβρίου 1990 η SA Newscam, υπεργολάβος της Επιτροπής, ζητεί από την Επιτροπή την εξόφληση τριών τιμολογίων συνολικού ποσού 450 000 βελγικών φράγκων (BFR).

Τα τιμολόγια αφορούν την αντιπαροχή τριών δελτίων παραγγελίας με ημερομηνίες 1η Ιουνίου, 15 Ιουνίου και 2 Ιουλίου 1990. Το πρώτο δελτίο παραγγελίας φέρει την υπογραφή του προσφεύγοντος, κατόπιν εντολής, το δε δεύτερο και τρίτο φέρουν την υπογραφή του Μ., ο οποίος ήταν τότε αναπληρωτής ενός προϊσταμένου διοικητικής μονάδας στη ΓΔ Χ. Τα δύο τελευταία δελτία παραγγελίας φέρουν, αντιστοίχως, τις τεθείσες από τον προσφεύγοντα χειρόγραφες μνείες «ληφθέν στις 20/06/1990» και «ληφθέν στις 4 07 1990».

Στις 3 Δεκεμβρίου 1990 ο Μ. απευθύνει έγγραφο στον τότε ιεραρχικώς προϊστάμενό του, με το οποίο επισημαίνει ότι η υπογραφή του στο δεύτερο και τρίτο δελτίο παραγγελίας έχει πλαστογραφηθεί. Τα τρία δελτία παραγγελίας δεν έχουν σχέση με καμία παροχή ζητηθείσα από τη Newscam.

Στις 10 Απριλίου 1991 ο V., διευθυντής της Γενικής Διευθύνσεως Προσωπικού και διοικήσεως (ΓΔ ΙΧ), προβαίνει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 87 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ), σε ακρόαση του προσφεύγοντος. Ο προσφεύγων δηλώνει ότι κατάρτισε τα τρία δελτία παραγγελίας. Ισχυρίζεται ότι υπέγραψε το πρώτο δελτίο

παραγγελίας κατόπιν εντολής και ότι παρέδωσε τα δύο άλλα δελτία στη γραμματεία του Μ. ο οποίος τα υπέγραψε. Εξάλλου, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι έλαβε το ποσό των 450 000 BFR από τη Newscom και ότι κατέβαλε το ποσό αυτό στη Lombaerts, η οποία εργάζεται για την Haute définition TV, έναντι παροχής τριών αποδείξεων εισπράξεως τις οποίες έχει ακόμη στην κατοχή του. Εξηγεί ότι η λέξη «ληφθέν» επί των δελτίων παραγγελίας σημαίνει ότι έλαβε από τη Newscom τα αναγραφόμενα ποσά κατά τις σημειωθείσες ημερομηνίες.

Μετά την ακρόαση, ο προσφεύγων παραδίδει στους επιφορτισμένους με τη διερεύνηση της υποθέσεως υπαλλήλους της Επιτροπής τρία αντίγραφα των εν λόγω αποδείξεων. Οι αποδείξεις αυτές φέρουν την υπογραφή «Régine Lombaerts, Production HDTV».

Στις 7 Ιουνίου 1991 ο V. πληροφορεί τον προσφεύγοντα ότι κατέστη αδύνατο να ευρεθεί η Lombaerts.

Στις 18 Ιουλίου 1991 ο J., προϊστάμενος διοικητικής μονάδας της ΓΔ ΙΧ, προβαίνει σε ακρόαση του προσφεύγοντος. Ο J. γνωστοποίησε στον προσφεύγοντα ότι, κατόπιν ελέγχου, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι κανένα άτομο με το όνομα Régine Lombaerts δεν εργαζόταν στη Société française de production στο Παρίσι. Ωστόσο, ο προσφεύγων εμμένει στην άποψή του. Ο J. εξηγεί στον προσφεύγοντα τη σοβαρότητα της καταστάσεως η οποία, αν δεν προσκομισθούν πειστικά αποδεικτικά στοιχεία περί του αντιθέτου, δεν αφήνει στην Επιτροπή άλλη δυνατότητα από το να καταλήξει ότι ο προσφεύγων ιδιοποιήθηκε το ποσό των 450 000 BFR.

Στις 22 Ιουλίου 1991 προβαίνει σε ακρόαση του προσφεύγοντος ο R., διευθυντής της ΓΔ ΙΧ. Ο προσφεύγων ομολογεί ότι κράτησε τα χρήματα, δεσμευθείς συγχρόνως να τα επιστρέψει. Μετά την ακρόαση αυτή, πληροφορεί τον J. ότι δεν θα υπογράψει το πρακτικό της ακροάσεως, δεδομένου ότι τούτο θα ισοδυναμούσε με αναγνώριση ψευδών γεγονότων ως αληθών.

Στις 20 Φεβρουαρίου 1992 η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) παραπέμπει την υπόθεση στο πειθαρχικό συμβούλιο. Με την αναφορά της στο συμβούλιο αυτό, η ΑΔΑ προσάπτει στον προσφεύγοντα «ότι πλαστογράφησε τρία δελτία παραγγελίας, προοριζόμενα για έναν υπεργολάβο της Επιτροπής, την εταιρία Newscom, η οποία, βάσει των δελτίων αυτών, τού κατέβαλε το ποσό των 450 000 BFR σε μετρητά, και ότι κρέατησε το ποσό αυτό».

Στις 14 Μαΐου 1992 συνεδριάζει δύο φορές το πειθαρχικό συμβούλιο. Κατά τη δεύτερη συνεδρίαση πραγματοποιείται ακρόαση του προσφεύγοντος. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι κατάρτισε ο ίδιος το πρώτο δελτίο παραγγελίας κατόπιν προτάσεως του Μ. Δηλώνει ότι η κατάρτιση των δελτίων παραγγελίας και η καταβολή των χρημάτων στη Lombaerts έγιναν με δύο διαδοχικές ενέργειες και ότι, μετά από κάθε ενέργεια, ζήτησε αποδείξεις εισπράξεως από τη Lombaerts.

Στις 20 Νοεμβρίου 1992 το πειθαρχικό συμβούλιο συνεδριάζει για τρίτη φορά. Ο Μ. δηλώνει ότι η τεθείσα στο κάτω μέρος των δύο τελευταίων δελτίων παραγγελίας υπογραφή δεν είναι η δική του. Εξάλλου, επισημαίνει ότι οι αριθμοί των δελτίων παραγγελίας δεν αντιστοιχούν στη χρησιμοποιούμενη από την Επιτροπή αρίθμηση.

Κατά την ίδια συνεδρίαση, το πειθαρχικό συμβούλιο προβαίνει σε ακρόαση του προσφεύγοντος, ο οποίος επικουρείται από δικηγόρο. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι κατέβαλε τα χρήματα στη Lombaerts. Υποστηρίζει ότι θεωρούσε ότι είχε λάβει οδηγίες περί καταβολής των χρημάτων στη Lombaerts.

Στις 18 Φεβρουαρίου 1993 το πειθαρχικό συμβούλιο συνεδριάζει για τέταρτη φορά. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, προβαίνει πρώτα σε ακρόαση της C., η οποία επισημαίνει ότι η εμφάνιση των δελτίων παραγγελίας ήταν η συνήθης, αλλά ότι η αρίθμηση τους είχε ήδη χρησιμοποιηθεί για άλλες παραγγελίες.

Κατά την τέταρτη αυτή συνεδρίαση, το πειθαρχικό συμβούλιο προβαίνει επίσης σε ακρόαση του R. Αυτός δηλώνει ότι, κατά την ακρόαση της 22ας Ιουλίου 1991, ο προσφεύγων ομολόγησε ότι είχε κρατήσει ποσά ανήκοντα στο κοινοτικό όργανο.

Κατόπιν της μαρτυρικής καταθέσεως του R., ο προσφεύγων, επικουρούμενος από δικηγόρο, δέχεται ότι ομολόγησε, κατά την ακρόαση της 22ας Ιουλίου 1991, ότι κράτησε το επίμαχο ποσό. Εν τούτοις, υποστηρίζει ότι η ομολογία αυτή δεν είναι αληθής και ότι, στην πραγματικότητα, δεν κράτησε τα εν λόγω χρήματα.

Την ίδια ημέρα διεξαγωγής της τέταρτης συνεδριάσεώς του, το πειθαρχικό συμβούλιο εκφέρει τη γνώμη του. Κρίνει ότι η πλαστογράφηση των δελτίων παραγγελίας εκ μέρους του προσφεύγοντος δεν αποδείχθηκε και ότι δεν μπορεί να αποκλείσει την πιθανότητα να καταβλήθηκε πράγματι το εν λόγω χρηματικό ποσό στο παρέχον υπηρεσίες πρόσωπο που υποδεικνύει ο προσφεύγων. Ωστόσο, καταλήγει ότι ο προσφεύγων, μη έχοντας ελέγξει προηγουμένως την ταυτότητα αυτού του παρέχοντος υπηρεσίες προσώπου και μη έχοντας βεβαιωθεί σχετικά με το κατά πόσο το πρόσωπο αυτό νομιμοποιούνταν να εισπράξει το εν λόγω ποσό, υπέπεσε σε βαριά παράβαση των υποχρεώσεών του ως υπαλλήλου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Κατά συνέπεια, το πειθαρχικό συμβούλιο πρότεινε στην ΑΔΑ να επιβάλλει στον προσφεύγοντα την ποινή του υποβιβασμού στον βαθμό Β 5, κλιμάκιο 1.

Στις 4 Μαρτίου 1993 ο προσφεύγων απευθύνει στην ΑΔΑ έγγραφο με το οποίο ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η προταθείσα από το πειθαρχικό συμβούλιο ποινή είναι, κατά την άποψή του, βαριά και άδικη. Υπογραμμίζει ότι συνάντησε τη Lombaerts στο γραφείο του M., παρουσία του παραγωγού Dewalcke.

Κατόπιν του εγγράφου αυτού, εξετάζεται εκ νέου ο M. Δηλώνει ότι ουδέποτε συνάντησε ούτε τη Lombaerts ούτε τον Dewalcke.

Στις 18 Μαρτίου 1993 η ΑΔΑ εξέδωσε την επίδικη απόφαση, η οποία έχει ως εξής:

«Η κατηγορία που έχει γίνει δεκτή σε βάρος του Daffix συνίσταται, αφενός, στην πλαστογράφηση τριών δελτίων παραγγελίας προς την εταιρία Newscom, υπεργολάβο της Επιτροπής στον τομέα “Πολιτιστικά θέματα”, και, αφετέρου, στη χρησιμοποίηση των εν λόγω δελτίων παραγγελίας προκειμένου να λάβει από την εταιρία Newscom, εξ ονόματος και για λογαριασμό της Επιτροπής, σε τρεις τμηματικές καταβολές, τον Ιούνιο και τον Ιούλιο του 1990, ένα σημαντικό ποσό σε μετρητά:

ο Daffix παραδέχτηκε, κατά την ακρόαση της 10ης Απριλίου 1991, ότι είχε καταρτίσει τα τρία δελτία παραγγελίας, εκ των οποίων το ένα είχε υπογράψει ο ίδιος προσωπικώς, “κατ’ εντολήν” του ιεραρχικώς προϊσταμένου του, χωρίς ο τελευταίος να του έχει δώσει σχετικές οδηγίες:

ο Daffix αρνήθηκε, κατά την ίδια ακρόαση, ότι είχε πλαστογραφήσει την υπογραφή του ιεραρχικώς προϊσταμένου του επί των δύο άλλων δελτίων παραγγελίας:

ο Daffix χρησιμοποίησε τα τρία δελτία παραγγελίας για να του καταβληθεί σε μετρητά από την εταιρία Newscom το προμνημονευθέν ποσό, χωρίς να έχει λάβει οποιεσδήποτε σχετικές οδηγίες:

οι δηλώσεις του Daffix σχετικά, αφενός, με την καταβολή του ποσού που είχε λάβει από την εταιρία Newscom σε τρίτο, άσχετο προς το όργανο, πρόσωπο και, αφετέρου, με την ταυτότητα του προσώπου αυτού υπήρξαν διιστάμενες και συχνά αντιφατικές, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ληφθούν υπόψη, ιδίως ενόψει των άλλων μαρτυρικών καταθέσεων που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής διαδικασίας:

επομένως, είναι λογικό να συναχθεί ότι ο Daffix ιδιοποιήθηκε το ποσό των 450 000 BFR που είχε λάβει σε μετρητά από την εταιρία Newscom:

εξάλλου, το συμπέρασμα αυτό επιρρωννύεται από δήλωση του ίδιου του Daffix κατά την ακρόαση της 22ας Ιουλίου 1991:

ο ίδιος ο Daffix παραδέχθηκε ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου ότι είχε όντως προβεί στη δήλωση αυτή στις 22 Ιουλίου 1991, έστω και αν, στη συνέχεια, αρνήθηκε να υπογράψει το πρακτικό της ακροάσεως·

τα προσαπτόμενα στον Daffix γεγονότα συνιστούν εξαιρετικώς βαριά παράβαση των υποχρεώσεών του και διακυβεύουν, πράγματι, τις βάσεις των σχέσεων εμπιστοσύνης που πρέπει να υφίστανται μεταξύ του κοινοτικού οργάνου και κάθε μέλους του προσωπικού του, μια τέτοια δε συμπεριφορά δικαιολογεί την επιβολή ποινής υπερβαίνουσας το προταθέν από το πειθαρχικό συμβούλιο μέτρο

αποφασίζει:

Άρθρο 1: επιβάλλεται στον Frédéric Daffix η πειθαρχική ποινή του άρθρου 86, παράγραφος 2, στοιχείο στ', του ΚΥΚ, δηλαδή η παύση χωρίς κατάργηση ή μείωση του δικαιώματος συντάξεως·

Άρθρο 2: η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει από την 1η Απριλίου 1993.»

Μετά την κοινοποίησή της στον προσφεύγοντα στις 29 Μαρτίου 1993, τροποποιήθηκε το άρθρο 2 του διατακτικού της αποφάσεως και η ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της αποφάσεως μετατέθηκε στην 1η Ιουλίου 1993.

Στις 18 Ιουνίου 1993 ο προσφεύγων υποβάλλει διοικητική ένσταση, υπό την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, κατά της αποφάσεως αυτής.

Στις 18 Οκτωβρίου 1993, απορρίπτεται σιωπηρώς η διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος.

Διαδικασία

Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 18 Ιανουαρίου 1994, ο προσφεύγων ασκεί προσφυγή ζητώντας την ακύρωση της αποφάσεως της ΑΔΑ της 18ης Μαρτίου 1993 (στο εξής: επίδικη απόφαση της Επιτροπής).

Με απόφαση της 28ης Μαρτίου 1995, Τ-12/94, Daffix κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. ΙΙ-233), το Πρωτοδικείο ακυρώνει την επίδικη απόφαση λόγω ανεπαρκούς αιτιολογίας.

Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 30 Μαΐου 1995, η Επιτροπή ασκεί αναίρεση κατά της αποφάσεως αυτής.

Με απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 1997, C-166/95 P, Επιτροπή κατά Daffix (Συλλογή 1997, σ. Ι-983), το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου, καθόσον ακύρωσε την επίδικη απόφαση της Επιτροπής λόγω ανεπαρκούς αιτιολογίας. Αναπέμπει την υπόθεση στο Πρωτοδικείο για να αποφανθεί επί των λοιπών λόγων ακυρώσεως που προέβαλε πρωτοδίκως ο προσφεύγων. Τέλος, επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Επί της ουσίας

Προς στήριξη της προσφυγής του, ο προσφεύγων επικαλείται τέσσερις λόγους ακυρώσεως, από τους οποίους ο πρώτος αντλείται από το παράνομο της επιβληθείσας ποινής, ο δεύτερος από την κατάχρηση της διακριτικής εξουσίας και από πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως, ο τρίτος από την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και ο τέταρτος από την παράβαση του άρθρου 7 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από το παράνομο της επιβληθείσας ποινής

Εφόσον αποδεικνύεται το υποστατό των πραγματικών περιστατικών που καταλογίζονται εις βάρος του υπαλλήλου, η επιλογή της ενδεικνυομένης ποινής ανήκει στην ΑΔΑ. Ο κοινοτικός δικαστής δεν μπορεί να υποκαταστήσει την αρχή αυτή στην εκτίμησή της παρά μόνο σε περίπτωση προδήλου σφάλματος ή καταχρήσεως εξουσίας (σκέψη 63).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 29 Ιανουαρίου 1985, 228/83, F κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 275, σκέψη 34· ΠΕΚ, 15 Μαΐου 1997, T-273/94, N κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1997, σ. II-289, σκέψη 147

Από τη νομολογία αυτή προκύπτει ότι κάθε πειθαρχική ποινή προϋποθέτει ότι έχει αποδειχθεί το υποστατό των πραγματικών περιστατικών που καταλογίζονται εις βάρος του εμπλεκόμενου υπαλλήλου (σκέψη 64).

Η επίδικη απόφαση έχει την έννοια ότι η ΑΔΑ θεώρησε ότι αποδείχθηκε, πρώτον, ότι ο προσφεύγων πλαστογράφησε ένα δελτίο παραγγελίας απευθυνόμενο στην εταιρία Newscorn, η οποία, βάσει του δελτίου αυτού, καθώς και δύο άλλων δελτίων, του κατέβαλε στη συνέχεια ποσό 450 000 BFR και, δεύτερον, ότι ο προσφεύγων κράτησε το ποσό αυτό (σκέψη 65).

Πρέπει να εξεταστεί αν η ΑΔΑ μπορούσε πράγματι να θεωρήσει αυτά τα πραγματικά περιστατικά ως αποδεδειγμένα κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως (σκέψη 66).

Επί της αποδείξεως της εκ μέρους του προσφεύγοντος πλαστογραφήσεως ενός δελτίου παραγγελίας απευθυνομένου στην Newscorn, η οποία, βάσει του δελτίου αυτού, καθώς και δύο άλλων δελτίων, του κατέβαλε ποσό 450 000 BFR σε μετρητά

Ο προσφεύγων κατάρτισε τα τρία επίμαχα δελτία παραγγελίας. Πράγματι, το δήλωσε επανειλημμένως, ιδίως δε κατά την ακρόαση της 10ης Απριλίου 1991, χωρίς ποτέ να το αμφισβητήσει στη συνέχεια (σκέψη 67).

Υπέγραψε ο ίδιος το πρώτο από τα δελτία αυτά και, χρησιμοποιώντας τα τρία δελτία, πέτυχε την εκ μέρους της Newscorn καταβολή ποσού 450 000 BFR σε μετρητά (σκέψη 68).

Όσον αφορά το ζήτημα αν ο προσφεύγων έλαβε οδηγίες για να ζητήσει από τη Newscorn την καταβολή του ποσού των 450 000 BFR σε μετρητά, παρατηρείται ότι οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος δεν είναι συνεπείς μεταξύ τους. Ο Μ. και η C., ιεραρχικώς προϊστάμενοι του προσφεύγοντος, αρνούνται αδιαλείπτως ότι του έδωσαν τις οδηγίες τις οποίες επικαλείται (σκέψη 69).

Υπό τις συνθήκες αυτές, νομίμως έκρινε η ΑΔΑ ότι ο προσφεύγων δεν έλαβε οδηγίες για την είσπραξη του εν λόγω ποσού (σκέψη 70).

Εξάλλου, διαπιστώνεται ότι τόσο ο Μ. όσο και η C. υπογράμμισαν ότι η αρίθμηση των δελτίων παραγγελίας που χρησιμοποιήθηκαν για να επιτευχθεί η εκ μέρους της Newscorn καταβολή του ποσού των 450 000 BFR δεν ήταν η δέουσα (σκέψη 71).

Υπό τις συνθήκες αυτές, βασίμως έκρινε η ΑΔΑ ότι ο προσφεύγων πλαστογράφησε ένα δελτίο παραγγελίας απευθυνόμενο στην εταιρία Newscom (σκέψη 73).

Επί της αποδείξεως του ότι ο προσφεύγων κράτησε το ποσό που είχε λάβει από τη Newscom

Ο προσφεύγων ομολόγησε κατά την ακρόαση της 10ης Απριλίου 1991 ότι έλαβε το ποσό των 450 000 BFR από τη Newscom «εξ ονόματος και για λογαριασμό της Επιτροπής». Το ποσό αυτό δεν αποτέλεσε την αντιπαροχή καμιάς παροχής υπέρ της Επιτροπής (σκέψη 74).

Δεδομένου ότι αποδείχθηκαν αυτά τα πραγματικά περιστατικά, η ΑΔΑ μπορούσε, ελλείψει εύλογης δικαιολογίας, να θεωρήσει ότι ο προσφεύγων κράτησε τα χρήματα της Επιτροπής (σκέψη 75).

Εφαρμόζοντας τη συλλογιστική αυτή, η ΑΔΑ δεν παραβίασε την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας. Συγκεκριμένα, μολονότι στην αρχή της πειθαρχικής διαδικασίας έπρεπε να τεκμαίρεται η αθωότητα του προσφεύγοντος, νομίμως η ΑΔΑ απέστη του τεκμηρίου αυτού αφού αποδείχθηκαν τα προαναφερθέντα πραγματικά περιστατικά (σκέψη 76).

Προς απόδειξη του ότι δεν κράτησε τα χρήματα, ο προσφεύγων δεν μπορεί να περιορίζεται στον ισχυρισμό ότι τα κατέβαλε σε τρίτο πρόσωπο (σκέψη 77).

Διαπιστώνεται κατ' αρχάς ότι οι δηλώσεις του επί του ζητήματος αυτού ήσαν διυστάμενες και συχνά αντιφατικές, ειδικότερα όσον αφορά τη δραστηριότητα της Lombaerts, τον τόπο στον οποίο βρίσκονταν τα γραφεία της και τον τόπο στον οποίο ο προσφεύγων τής κατέβαλε τα χρήματα (σκέψη 78).

Στη συνέχεια, παρατηρείται ότι οι πολυάριθμες έρευνες τις οποίες πραγματοποίησε η Επιτροπή για την ανεύρεση της Lombaerts απέβησαν άκαρπες (σκέψη 79).

Κατά μείζονα λόγο, ο προσφεύγων δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι η ΑΔΑ δεν μπορούσε να τον κατηγορήσει ότι κρύπτετο το αναγραφόμενο στις τρεις αποδείξεις ποσό, αναγνωρίζοντας συγχρόνως τη γνησιότητα των αποδείξεων αυτών (σκέψη 80).

Εν πάση περιπτώσει, οι αποδείξεις εισπράξεως δεν μπορούσαν να θεωρηθούν αξιόπιστες, δεδομένου ότι δεν είχαν καταρτιστεί ούτε σε χαρτί φέρον τα στοιχεία εταιρίας ή κάποιας Lombaerts ούτε σε χαρτί φέρον τα στοιχεία της Επιτροπής και ότι, εξάλλου, δεν ήσαν αριθμημένες και δεν παρέπεμπαν σε κανένα τιμολόγιο ή αίτηση πληρωμής (σκέψη 81).

Υπό τις συνθήκες αυτές, νομίμως η ΑΔΑ έκρινε ότι οι αποδείξεις εισπράξεως που έφεραν την υπογραφή «Régine Lombaerts» δεν αποτελούσαν απαλλακτικά στοιχεία (σκέψη 82).

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι βασίμως έκρινε η ΑΔΑ ότι ο προσφεύγων κρύπτετο το ποσό που έλαβε από τη Newscom (σκέψη 83).

Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως αντλούμενου από την κατάχρηση της διακριτικής εξουσίας και από πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως

Παρατηρείται ότι το πειθαρχικό καθεστώς του ΚΥΚ δεν προβλέπει σταθερή σχέση μεταξύ κυρώσεως και τελεοθείας παραβάσεως (σκέψη 89).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 26 Ιανουαρίου 1995, T-549/93, D κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. II-43, σκέψη 98· ΠΕΚ, 7 Μαρτίου 1996, T-146/94, Williams κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. II-329, σκέψη 107

Εν προκειμένω, προκύπτει ότι, ενόψει της σοβαρότητας των πραγματικών περιστατικών που καταλογίζονται στον προσφεύγοντα, η πειθαρχική ποινή που τού επέβαλε η ΑΔΑ δεν ήταν δυσανάλογη και δεν ήταν ικανή να αποδείξει ότι η ΑΔΑ ενήργησε κατά κατάχρηση της διακριτικής της εξουσίας ή ότι υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως (σκέψη 90).

Μολονότι είναι αληθές ότι η ΑΔΑ, κρίνοντας επί της ενδεικνυομένης ποινής, πρέπει να λαμβάνει υπόψη την αρχαιότητα του υπαλλήλου στην υπηρεσία της Επιτροπής και την υπηρεσιακή του κατάσταση, από τα στοιχεία της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η ΑΔΑ υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως επιβάλλοντας στον προσφεύγοντα την κύρωση της παύσεως (σκέψη 93).

Τέλος, ο προσφεύγων δεν κατέδειξε την ύπαρξη αντικειμενικών, ουσιωδών και συγκλινουσών ενδείξεων βάσει των οποίων να μπορεί να αποδειχθεί ότι η επίδικη απόφαση εκδόθηκε προς επίτευξη σκοπών ξένων προς τον κολασμό της παραβάσεως στην οποία υπέπεσε ο προσφεύγων, όπως απαιτεί η νομολογία για την στοιχειοθέτηση, σε περιπτώσεις όπως η υπό κρίση, καταχρήσεως εξουσίας εκ μέρους της ΑΔΑ (σκέψη 94).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 12 Ιουλίου 1990, T-108/89, Scheuer κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-411, σκέψεις 49 και 50· D κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 88

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας

Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως τον οποίο προβάλλει ο προσφεύγων έχει δύο σκέλη, αντλούμενα αντιστοίχως από την παράβαση του καθήκοντος έρευνας της υποθέσεως που έχει η Επιτροπή και από την προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως (σκέψη 96).

Επί του πρώτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως, το οποίο αντλείται από την παράβαση του καθήκοντος έρευνας της υποθέσεως

Κατά το άρθρο 4 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ, στο πλαίσιο πειθαρχικής διαδικασίας, ο διωκόμενος υπάλληλος έχει δικαίωμα να προτείνει μάρτυρες ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου. Στο συμβούλιο αυτό εναπόκειται να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των προτεινομένων μαρτυριών, σε σχέση προς το αντικείμενο της διαφοράς, και την ανάγκη εξετάσεως των προτεινομένων μαρτύρων (σκέψη 103).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 11 Ιουλίου 1968, 35/67, Van Eick κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 777· ΠΕΚ, 28 Ιουνίου 1996, Τ-500/93, Υ κατά Δικαστηρίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. ΙΙ-977, σκέψη 43

Ωστόσο, προς άσκηση του δικαιώματός του να προτείνει μάρτυρες, ο διωκόμενος υπάλληλος πρέπει να ζητήσει να κληθεί το πρόσωπο της επιλογής του να καταθέσει. Ελλείψει συναφούς αιτήματος, ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί να επικαλεστεί στη συνέχεια το γεγονός ότι δεν πραγματοποιήθηκε ακρόαση προσώπου το οποίο αυτός θα ήθελε να ακουστεί (σκέψη 104).

Παραπομπή: Ν κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 88

Εν προκειμένω, δεν προκύπτει από τη δικογραφία ότι ο προσφεύγων ζήτησε να ακουστεί ο De Valck κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής διαδικασίας και ειδικότερα ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου (σκέψη 105).

Εν πάση περιπτώσει, όταν η διυπηρεσιακή ομάδα άκουσε εν τέλει τον De Valck, μετά την ολοκλήρωση της πειθαρχικής διαδικασίας, η κατάθεσή του υπήρξε συντριπτική για τον προσφεύγοντα (σκέψη 106).

Όσον αφορά την αιτίαση ότι ο Μ. απουσίαζε από τις συνεδριάσεις της διυπηρεσιακής ομάδας, διαπιστώνεται ότι η διαβούλευση με την ομάδα αυτή δεν εντάσσεται στην πειθαρχική διαδικασία που μπορεί να καταλήξει στην επιβολή πειθαρχικής ποινής (βλ. παράρτημα ΙΧ του ΚΥΚ). Εξάλλου, η διυπηρεσιακή ομάδα επενέβη μετά την ολοκλήρωση της πειθαρχικής διαδικασίας και την έκδοση της αποφάσεως σχετικά με την ενδεικνυόμενη ποινή. Υπό τις συνθήκες αυτές, η ενδεχόμενη παρατυπία όσον αφορά τη διαβούλευση με την ομάδα αυτή δεν μπορούσε να έχει επιρροή στο νομότυπο και στο κύρος της καθαυτό πειθαρχικής διαδικασίας (σκέψη 109).

Επί του δευτέρου σκέλους του λόγου ακυρώσεως, το οποίο αντλείται από την προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως

Τεκμαίρεται ότι οι υπάλληλοι γνωρίζουν τον ΚΥΚ. Η διεξαγωγή της πειθαρχικής διαδικασίας αποτελεί αντικείμενο του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του ΚΥΚ. Συνεπώς, τεκμαίρεται ωσαύτως ότι οι υπάλληλοι γνωρίζουν τον τρόπο διεξαγωγής της πειθαρχικής διαδικασίας (σκέψη 116).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 17 Ιανουαρίου 1989, 310/87, Stempels κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 43, σκέψη 10· ΠΕΚ, 1 Φεβρουαρίου 1996, T-122/95, Chabert κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. σ. II-63, σκέψη 32

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή μπορούσε νομίμως να υποθέσει ότι ο προσφεύγων γνώριζε τον τρόπο διεξαγωγής της πειθαρχικής διαδικασίας. Επομένως, ο προσφεύγων δεν μπορεί να αντλεί επιχειρήματα από την υποτιθέμενη άγνοιά του συναφώς (σκέψη 117).

Η συλλογιστική αυτή ισχύει κατά μείζονα λόγο καθόσον ο προσφεύγων επικουρήθηκε από δικηγόρο κατά τη δεύτερη ακρόαση ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου. Πράγματι, είναι εύλογο να υποτεθεί ότι ο δικηγόρος που έχει επιλεγεί από υπάλληλο για τον επικουρεί κατά την πειθαρχική διαδικασία γνωρίζει τον ΚΥΚ ή, εν πάση περιπτώσει, τους κανόνες που διέπουν τη διεξαγωγή της πειθαρχικής διαδικασίας (σκέψη 118).

Επί πλέον, επισημαίνεται ότι ο προσφεύγων ήταν σε θέση να κάνει λυσιτελώς γνωστή την άποψή του (σκέψη 119).

Όσον αφορά την αιτίαση που αντλείται από την παράβαση του καθήκοντος αρωγής, παρατηρείται ότι τα αιτήματα των υπαλληλικών προσφυγών πρέπει να έχουν το ίδιο αντικείμενο με την προηγούμενη διοικητική ένσταση και να στηρίζονται στην ίδια αιτία με την ένσταση αυτή (σκέψη 120).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 29 Μαρτίου 1990, Τ-57/89, Αλεξανδράκης κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. ΙΙ-43, σκέψη 9· ΠΕΚ, 11 Ιουνίου 1996, Τ-118/95, Anacoreta Correia, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. ΙΙ-835, σκέψη 43

Στην παρούσα υπόθεση όμως, ούτε η διοικητική ένσταση ούτε η προσφυγή δεν αναφέρονται στην παράβαση του καθήκοντος αρωγής. Υπό τις συνθήκες αυτές, η αιτίαση που αντλείται από την παράβαση καθήκοντος αρωγής πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη (σκέψη 121).

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από την παράβαση του άρθρου 7 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ

Κατά το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, το πειθαρχικό συμβούλιο διαβιβάζει τη γνώμη του στην ΑΔΑ «εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημέρα κατά την οποία επελήφθη της υποθέσεως. Η προθεσμία παρατείνεται σε τρεις μήνες, όταν το συμβούλιο προβαίνει σε έρευνα» (σκέψη 129).

Οι προθεσμίες του άρθρου 7 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, ιδίως δε αυτή εντός της οποίας το πειθαρχικό συμβούλιο πρέπει να εκδώσει τη γνώμη του, δεν είναι αποκλειστικές, αλλά αποτελούν κανόνες χρηστής διοικήσεως σκοπός των οποίων είναι να αποφεύγεται, προς το συμφέρον τόσο της διοικήσεως όσο και των υπαλλήλων, αδικαιολόγητη καθυστέρηση στη λήψη της αποφάσεως που τερματίζει την πειθαρχική διαδικασία. Εξ αυτού συνάγεται ότι οι πειθαρχικές αρχές υποχρεούνται να διεξάγουν με επιμέλεια την πειθαρχική διαδικασία και να ενεργούν κατά τρόπον ώστε κάθε διωκτική πράξη να συντελείται εντός εύλογης προθεσμίας σε σχέση με την προηγούμενη πράξη. Η μη τήρηση της εν λόγω προθεσμίας - που μπορεί να εκτιμηθεί μόνο σε σχέση με τις ειδικές περιστάσεις της υποθέσεως - μπορεί όχι μόνο να συνεπάγεται την ευθύνη του οργάνου, αλλά και να επισύρει την ακυρότητα της πράξεως που εκδόθηκε εκπροθέσμως (σκέψη 130).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 17 Οκτωβρίου 1991, T-26/89, De Compte κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1991, σ. II-781, σκέψη 88

Το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να χρειαστεί μεγαλύτερη προθεσμία από την προβλεπόμενη στο άρθρο 7 για να προβεί σε μια αρκούντως πλήρη έρευνα παρέχουσα στον ενδιαφερόμενο όλες τις εγγυήσεις που θέλησε ο νομοθέτης του ΚΥΚ (σκέψη 131).

Παραπομπή: F κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 30· ΠΕΚ, 26 Νοεμβρίου 1991, T-146/89, Williams κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1991, σ. II-1293, σκέψη 49

Οι προθεσμίες που παρήλθαν κατ' αυτόν τον τρόπο μεταξύ των διαφόρων πράξεων του πειθαρχικού συμβουλίου ήσαν εύλογες. Το πειθαρχικό συμβούλιο, το οποίο όφειλε να μελετήσει έναν πολύπλοκο από πλευράς πραγματικών περιστατικών φάκελο, ιδίως λόγω των αντιφατικών δηλώσεων του προσφεύγοντος, διερεύνησε την υπόθεση διεξοδικώς και πλήρως (σκέψη 133).

Η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της (σκέψη 135).

Διατακτικό:

Το Πρωτοδικείο απορρίπτει την προσφυγή.